

Til
Helse Nord RHF

Fra
Viken senter

10. nov 2022

Innspill til Regional utviklingsplan Helse Nord 2023-2038

Viken senter takker for muligheten til å bidra til høring. Viken senter deler utviklingsplanens fokus fremover på *vår felles helsetjeneste*, på *samhandling og samarbeid*, og på *medarbeiderne*. Vi vil kommentere nærmere på noen punkter:

I slutten av Del 2 pkt 5.4. reflekteres over hvilken sammenheng det er mellom diagnostisk tilnærming og hva som er viktig for pasienten. Hva har det å si for behandlingseffekt og bruk av tjenestene?

«Analyser viser at kortere liggetid ved enkeltopphold kan gi et høyere antall liggedøgn når pasienten følges over tid. Dette trenger vi å forstå bedre. Vi må og utvikle indikatorer på behandlingseffekt. Kanskje har vi hatt for mye oppmerksomhet på diagnoser og ikke hva som er viktig for pasienten.»

Dette er viktige refleksjoner som ikke bare gjelder dette hovedpunktet, men berører alle deler av psykisk helse, og bør være sentrale tema i videre samtaler i jakt på de beste løsningene.

Vi er enig i at for å møte utfordringene fremover er forebygging av psykiske lidelser sentralt. Økt kunnskap i samfunnet om psykiske lidelser, lavterskeltilbud, ulike tiltak som bidrar til mestring, inkludering av pårørende kombinert med støtte fra spesialisthelstjenesten, er viktig. Prosjekter som stimulerer spesialisthelstjenesten til å bidra aktivt med sine erfaringer og kunnskap, i samarbeid med ulike instanser lokalt må ha høy prioritet. Her vil også ideelle ha mye å bidra med.

Betydningen av funksjonsdeling og fokus på medarbeiderne, kompetansemiljø, er etter vårt skjønn, et sentralt grep i planen for å møte utfordringene, slik det er beskrevet i Del 1 s.8

(Det er) «...Nødvendig at det bygges opp større regionale kompetansemiljø, både av hensyn til ressursutnyttelse, faglig utvikling og unngå dobbeltarbeid ...riktig fordeling av oppgaver mellom kompetente medarbeidere ....samle kompetanse, utdanning og pasienttilbud.»

Dette gjelder både innen somatikk, og psykisk helse. Psykiske lidelser slik vi vi kjenner dem, omfatter mange ulike uttrykk og sår, og et mangfold av pasienter i en mangfoldig landsdel. Funksjonsdeling og spesialisering virker mer treffsikkert i forhold til pasientene og stimulerer, slik vi erfarer det, til sterk faglig utvikling og oppleves attraktivt i forhold til rekruttering av fagfolk. Ved funksjonsdeling tilpasses tilbudet til ulike typer lidelser, og kompetansemiljøet som bygges opp kommer hele landsdelen til gode gjennom ulike arenaer for hospitering, praksisplasser og utvikling av spesialistkompetanse.

Når det gjelder pasienttilbudet erfarer vi at et godt, treffsikkert og spesialisert faglig tilbud innen psykisk helse er etterspurt av pasienter og behandlere og innsøkningen er stor uavhengig av geografisk plassering.

Som en av flere ideelle aktører er vi opptatt av hvordan samarbeid med ideelle aktører konkret kommer til uttrykk i planene fremover. Vi er glad for den sterke understrekning i planens del 1 s. 6 der det heter:

«... private aktører (er) et viktig supplement og offentlige avtaler med ideelle og kommersielle aktører som yter helsetjenester (er) helt avgjørende for å oppfylle Helse Nords sørge-for ansvar»

«...et tett og forpliktende samarbeid mellom helseforetak, private aktører og avtalespesialister er essensielt for å skape pasientenes helsetjeneste med fokus på tilgjengelighet, god kvalitet og samlet effektiv kapasitetsutnyttelse»

Vi savner imidlertid at dette ikke gjenfinnes konkret i andre formuleringer, når samarbeid omtales. Under målområdene pekes på samarbeid mellom HF og kommunene, og s.11 omtaler Helsefelleskap. Der samarbeid mellom RHF og ulike aktører nevnes s.8 i del 1 er ikke ideelle/private nevnt.

Vi savner også mer tydelig referanser i planen til overordnede føringer vedrørende samarbeid med ideelle slik Helseministeren redegjorde for i Stortinget 4. nov 2022. Dette handler om disse viktige rolle i å løse helseutfordringene, muligheter for vekst, og det viktige i å bidra til at disse har gode rammevilkår og forutsigbar drift. Langsiktige avtaler, ikke bygge opp konkurrerende tilbud, og tettere samarbeid vil ivareta dette.

Mvh

Jon Henrik Wien

Direktør